

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

دفتر سخنگوی
کابل - افغانستان

تلیفون: ۰۰۹۳ ۲۰ ۲۹۷ ۶۱۲۱ - ۰۰۳۹ ۰۸۳۱ ۲۴ ۶۱۲۱
پوست الیکترونیکی: spokesperson-unama@un.org
ویب سایت: www.unama-afg.org

کنفرانس مطبوعاتی (ترجمه کلمه به کلمه)

پروفیسور فیلیپ آلستن گزارشگر خاص شورای حقوق بشر سازمان ملل در مورد قتل های خارج از حیطه قضایی، اختصاری و اختیاری

علیم صدیق سخنگوی دفتر معاونت ملل متحد برای افغانستان (یوناما)

کابل، پنجشنبه پانزدهم ماه می سال ۲۰۰۸

یوناما: خانم ها و آقایان! صبح همه شما بخیر. نام من حلیم صدیق و از دفتر سخنگوی یوناما هستم. در کنفرانس خبری امروز، ما گزارشگر خاص ملل متحد در مورد قتل های غیر قانونی، اختصاری یا عمدی، پروفیسور فلیپ الستون، استاد پوهنتون نیویارک را با خود داریم.

پروفیسور فلیپ الستون به تقاضای حکومت افغانستان دوازده روز گذشته را در افغانستانسپری نموده و راجع به مسایل در این ارتباط تحقیق میکرد. من باید واضح بسازم که پروفیسور الستون از یوناما مستقل بوده، و بصورت مستقیم به شورای حقوق بشر ملل متحد در ژنیو گزارش میدهد.

یک نقل از یافته های اولیه پروفیسور الستون به شکل یک گزارش مختصر با مطالب دیگر این کنفرانس خبری خدمات همه شما قرار دارد. البته یوناما قبل از اظهار نظر در مورد یافته های این گزارش، در روز ها و هفته های آینده آن را اولاً به دقت مطالعه خواهد کرد. فعلاً از پروفیسور الستون خواهش می کنم که سخنان خود را آغاز کند، و بعد از آن خوشحال خواهیم بود که به سوالات شما پاسخ ارایه بکنیم.

گزارشگر خاص:

این جای بس افتخار است که در اینجا هستم. طوریکه علیم گفتم، من کارمند ملل متحد نه، بلکه یک متخصص مستقل می باشم. وظیفه من در افغانستان این است تا حد امکان با تعداد زیاد مردم صحبت کنم، اوضاع را ارزیابی و بعداً در نهایت به شورای حقوق بشر ملل متحد گزارش خود را تقدیم کنم. اینکه بعد از آن با گزارش من چه می شود، کاملاً به عملکرد حکومت، جامعه جهانی و فعالین دیگر وابسته است. آرزوی من این است که این گزارش یک اساس باشد برای بحث های جدی روی بعضی از مسایل حقوق بشر که مستلزم رسیدگی اند.

من از تمام مردم ایکه با ایشان ملاقات کردم، همکاری های قابل قدری دریافت نمودم. با یک تعداد از وزاری ارشد در حکومت، قاضی القضاات و رئیس امنیت ملی ملاقات کردم. من همچنان با فرماندهان نظامی در مناطق مختلف مانند کندهار، هلمند، بگرام و در کابل دیدار داشتم، و به همین منوال من ملاقات های متعددی با جامعه مدنی، بزرگان و افراد دیگر نیز داشتم.

باید خاطر نشان سازم که به عنوان یک یادداشت ابتدایی، بیانیه ایکه به زبان های انگلیسی، دری و پشتو نزد شما موجود است، یک بیانیه مفصل بوده و از شما تقاضا می کنم که آن را مطالعه کنید. نکات را که من فعلاً در اینجا روی آن صحبت خواهم کرد خیلی مختصر می باشند تا اینکه ما برای سوالات نیز وقت داشته باشیم.

تمرکز من روی اعدام های فراقانونی یا آنچه که کشتار های غیر قانونی نیز میخوانند، است. فعالین (بازیگران) اصلی و اولی که من کارکرد های شان را مطالعه کردم شامل حکومت، خصوصاً پولیس،

نیروهای نظامی بین المللی و عناصر مخالف حکومت، به شمول طالبان می شود. خطوط اساسی گزارش من این است که موارد زیاد کشتار ها وجود دارد که قابل اجتناب اند. در این ارتباط من یافته های خود را با مطالب ذیل خلاصه کردم: کشتار ها توسط پولیس باید متوقف گردد؛ معافیت وسیع در داخل سیستم عدلی و قضایی برای قتل ها باید از بین برود گردد؛ کشتار زنان و اطفال باید خاتمه یابد؛ نیرو های نظامی بین المللی باید جوابگویی واقعی در مورد کارکرد های شان را بوجود آورند؛ و ملل متحد باید در فعالیت های خود به موضوع حقوق بشر اهمیت بیشتر بدهد.

به اساس گزارش نیرو های امنیتی بین المللی دست کم 200 تن از افراد ملکی در چهار ماه اول امسال اکثراً در عملیات های مشترک با نیرو های امنیتی افغان از بین رفته اند. اما برای من آمار یگانه نگرانی نمیباشد. موضوع اصلی سوال حسابدهی میباشد. من با یک تعداد مقامات ارشد نظامی ملاقات های داشته ام و این برای من روشن است که نیرو های بین المللی بقدر کافی وقت راجعت تحقیق قضا یای خاص و فعال ساختن میکانیزم های ملی به خرج میدهند. با وجود این همه مشکل کار در این است که نتیجه حاصله عبارت از یک سلسله طرز العمل های رقابتی مبهم و ترتیبات ملی و غیره میباشد که نه تنها برای افغان های که با کشته شدگان قرابت دارند بلکه حتی به کسی مانند من که کارشناس این عرضه میباشم غیر قابل درک میباشد.

زمانیکه من در مورد تلفات افراد ملکی در سال گذشته پرسیدم، چندین تن از افراد ارشد نظامی به من گفته که این ارقام در افغانستان قابل دسترس نمیباشد یا اینکه آنها مخفی اند و به من ارایه نمیگردند. زمانیکه در مورد نتایج قضایای معین پرسیدم که آیا مرتکبین این کشتار مجازات شده اند، به من گفتند که چنین اطلاعات در افغانستان در دست نیست و من شاید بهتر این باشد که من روزنامه های کشور های مربوط را مطالعه نمایم. حداقل چیزی که میشود گفت این است که روابط عامه نیرو های بین المللی فاجعه آمیز شده است. آنها گام های لازم را در سطح سیاسی به جهت تامین حتی یک درجه ای از شفافیت و حسابدهی در ارتباط به تلفات افراد بیگناه بر نداشته اند. این یک مشکل عمده سیاسی میباشد زیرا که حمایت مردم افغانستان و جامعه بین المللی مربوط به میشود به اینکه، نه تنها افغان ها بلکه نیرو های بین المللی نیز باید به مردم حسابده آن چیزی را که انجام میدهند باشند.

و بلاخره اینکه، مشکل حسابدهی زمانی تشدید میگردد که عملیات نیرو ها در این کشور که به کدام دستگاه نظامی مسؤل نمیباشند بلکه چنین به نظر میرسد که توسط سرویس های استخباراتی خارجی کنترل گردند. همچنان گزارش من به مشکل کشتار توسط پولیس، نیاز برای اصلاحات اساسی در جهت آموزش، تجهیز و نظارت پولیس و نیز در مورد ضرورت رفع معافیت از مجازات که پولیس بطور عموم بعد از اینکه متهم به قتل افراد ملکی میگرددند برخوردار میباشد میپردازد.

گزارش من شامل یک تعداد پیشنهادات مشخص در ارتباط به انکشاف آموزش و حسابدهی پولیس میباشد و حالا ترجیح نمیدهم که به جزئیات بپردازم اما میخواهم سوالات شما را میگیرم. گزارش من بطور خاص وضعیت زنان را بررسی میکند. من این کار را از طریق بررسی ده ها کشتار انجام داده و یافته های من در این مورد عبارت اند از: اول، زنان تقریباً هیچ دسترسی موثر به سیستم قضایی ندارند:

دوم، آنها خود اکثر برای یک سلسله دلایل خاصاً از طرف عناصر ضد دولتی مورد هدف قرار میگیرند: سوم، فقر بصورت عموم یک زن را که شوهر، پسر و یا پدر اش را از دست داده است به خدمت و امیدارد. جامعه و دولت برای این زنان کدام شکل اعانت و یا جبران خساره را بصورت سیستماتیک فراهم نمی آورد. چهارم، مشکل کشتار ها به اصطلاح حفظ ننگ و ناموس میباشد. این مسایل بسیار مروج اند و آمار شان در اختیار نیست اما با مردم که من صحبت نمودم قضا یای زیاد را در این مورد بمن قصه نمودند. این برای جامعه افغانی یک فاجعه میباشد. هیچ چیزی بی عزت تر نسبت به قتل نیست و انجام آن بخاطر حفظ ننگ و ناموس خانواده مسخره آمیز است.

در رابطه به حکم اعدام، اظهارات من خواهان یک مهلت قانونی روی مجازات قتل میباشد. دلیل آن ساده است. روند قضایی به قدر کافی معیاری نیست تا تمام امکانات را به جهت یک محکمه عادلانه برا محکومین به مرگ تامین نماید. این به این معنی است که آنها شاید در تخلف با قوانین بین المللی اعدام شوند.

اظهارات من مشکل فساد اداری خاصاً در ارتباط به روند قضایی را بررسی مینماید. من ایجاد یک کمیسیون مستقل مبارزه با فساد را که قدرت تحقیق و پیگرد قانونی را داشته باشد پیشنهاد مینمایم. بدون چنین یک ابتکار، بسیاری از کمیسیون ها و گزارشات روی این موضوع کمتر نتیجه خواهند داد.

در نهایت گزارش من قتل ها توسط طالبان و سایر عناصر مخالف حکومت را به بررسی میگیرد. تخمیناً به تعداد بیشتر از 300 نفر مردم ملکی طی چهار ماه گذشته توسط آنان کشته شده اند. تا سرحدی که طالبان آنها را اهداف مشروع نظامی شمرده و کشتن آنها را تخطی از قانون بین المللی نمیدانند. فاجعه درین هفته است که قسمت اعظم کشته شده گان که احتمالاً 95 درصد را تشکیل میدهد افراد بیگناه ملکی افغان اند.

نظر اخیر من اینست که زمانیکه بازدید از کشور را بعهدہ گرفتم، بطور سیستماتیک در صدد صحبت با نماینده گان نیروهای مخالف و مخالفین مسلح بودم. من اینکار را در ارتباط به کشورهای چون سریلانکا و فیلیپین انجام داده ام و به این عقیده هستم که اگر میتوانستیم با نماینده گان طالبان صحبت نمایم کار موثری میبود. فرصتی بود تا کاری را انجام میدادم، اما پیمای که از سوی حکومت و سایر فعالین ارائه گردید، یک پیام بلند و واضح بود که هیچگونه صحبت در مورد مسایل حقوق بشر با طالبان صورت گرفته نمیتواند. به نظر من این یک اشتباه است. به نظر من هر فعالی که تاثیر قابل ملاحظه بالای حقوق بشر دارد باید طرف صحبت باشد و من فکر میکنم که اگر فعالین عرصه حقوق بشر در کشور در صدد متوصل ساختن طالبان به فعالیت حقوق بشر میبودند کار مناسبی میبود. من این ادعا را که چنین صحبت ها طالبان را مشروعیت میبخشد رد میکنم. طالبان موجودیت دارند و به کشتار های وسیع متوصل اند. ما مکلفیت داریم که روی تشریفات تاکید ننموده، بلکه در صدد آن باشیم تا تلفات و کشتار افراد ملکی را کاهش دهیم.

یوناما: تشکر بسیار زیاد آقای پروفیسور الستن. ما آماده پاسخ به سوالات شما هستیم. لطفا خود و آژانس خبری خویش را معرفی نموده و صرف یک سوال بپرسید.

آل اندیا رادیو: شما در پاسخ به مسئله تلفات ملکی طی ماه های گذشته گفتید که اطلاعات موجود نیست و یا محرم می باشد. اما گزارش شما در مورد 200 تلفات ملکی توسط قوای بین المللی و 300 تلفات ملکی توسط طالبان سخن میگوید. شما چطور به این رقم دست یافته اید؟

گزارشگر خاص: اظهارات من متوجه اطلاعات رسمی قابل دسترس از منابع نظامی بین المللی بود، اما تخمینی را که من در گزارش ام استفاده نموده ام از منابع مختلف بشمول ملل متحد که گرفته شده که این ارقام قبلاً منتشر شده اند.

تلویزیون تمدن: گزارش شما هیچ اطلاع تازه ای در خود ندارد و ارقام و احصایه ها منتشر شده نیز از قبل شناخته شده بود و افراد مسئول به این عمل هم قبلاً مشخص شده بودند، اما در مورد احصایه های دقیق غیرنظامیانی که طی چند سال گذشته کشته شده اند، چی می گوئید؟ دوم، در مورد یک روش عملی کاهش تلفات ملکی چی می گوئید؟ آیا شما با نیرو های بین المللی یا طالبان برای یافتن یک راه حل برای این مشکل صحبت کرده اید؟

گزارشگر خاص: شما میدانید که من با طالبان صحبت نکرده ام ولی میدانید که با نیرو های نظامی بین المللی صحبت کرده ام. گزارش من شامل یک سلسله پیشنهادات خاص است و شما باید آن را مطالعه کنید. اجازه بدهید چند چیز دیگر علاوه کنم. دلیل برای افزایش حساسیتهای نیرو های نظامی بین المللی دقیقاً با هدف تسهیل و فراهم نمودن یک بحث و گفتگوی مردمی در مورد تلفات ملکی است.

ایکائومست: می خواستم در مورد نقش سازمانهای استخباراتی خارجی از شما بپرسم و در ارتباط به آن، در گزارش شما آمده که واحد های نظامی افغان در بعضی از این عملیات های سهم دارند؟

گزارشگر خاص: من در ارتباط با فعالیت واحد های استخباراتی خارجی با افراد زیادی صحبت کردم. البته نمی خواهم نامی از آنها ببرم اما اکثر آنها رتبه های بلند و در ارگان های ذیربط قرار دارند. واضح است که یک تعداد واحد های خاص در ولایات خاص فعالیت می کنند که نام آنها به افراد شامل در این قضیه معلوم است، و این نیرو ها با آنچه که مسئولیت نامیده میشود، فعالیت مینمایند. وقتیکه از نیرو های نظامی بین المللی در هر سطحی که اند از آنها درین مورد پرسیده شود، جواب آنها یا این است که من چیزی نمیدانم و یا میگویند این بسیار جالب است ولی معمولاً میگویند این یک مشکل است کاش میتوانستیم درین ارتباط کاری انجام دهیم.

تلویزیون طلوع: طوری که گفتید، غیرنظامیان در عملیات های انجام شده توسط نیرو های داخلی و بین المللی علیه طالبان کشته شده اند، شما ادامه این روش یا گرایش را چگونه می بینید؟

گزارشگر خاص: من یک کارشناس نظامی یا امنیتی نیستم و نمی توانم پیش بینی کنم. اساس گزارش من این است که تمام گروه ها اگر بخواهند می توانند بدون صدمه رساندن به قابلیت و توانایی نظامی شان، کشتار افراد غیرنظامی را کاهش بخشند.

ادامه سوال طلوع: سوال من در ارتباط به اثرات این گونه برخورد بر مردم است و چگونه می تواند این برخورد باعث سلب اعتماد مردم به نیرو های نظامی داخلی و بین المللی شود؟

گزارشگر خاص: نکته بسیار جالبی است. تصور من این است که تمام طرف ها سعی می کنند تا اعتماد مردم را بدست بیاورند. می خواهم بگویم به هر اندازه ای که آنها در کشتار غیرنظامیان سهم داشته باشند به همان اندازه فرصت برای کسب و بدست آوردن حمایت مردم را از دست می دهند و این مسئله متوجه همه طرفها می باشد. بطور مثال گزارش من بر نقش کلیدی پولیس تمرکز داشته و در آن گفته شده که در اکثر ولایات، پولیس یگانه نماینده یا چهره دولت است. اگر آنها فاسد و آدم کش باشند، مردم فکر می کنند که دولت چنین است. اگر پولیس موثر باشد و کاری را که در ارتباط به تأمین امنیت باید انجام دهند، بتوانند درست انجام دهند، در آن صورت مردم مزایای یک دولت فعال و موثر را خواهند دید.

تلویزیون آریانا: شما گفتید که افراد ملکی کشته می شوند، اما کدامیک از طرفین بیشتر مسئول است؟ نیروهای داخلی، نیروهای بین المللی یا طالبان؟ شما همچنین گفتید که به دلایلی نتوانستید با طالبان صحبت کنید، اگر چنین فرصتی به دست آید، آیا حاضرید با آنها صحبت کنید؟

گزارشگر خاص: اول از همه، مطمئنم که چیزی را که من حالا میگویم چیزی نیست که شما می خواستید بشنوید ولی ارقام مهم نیست و رقابتی در اینجا وجود ندارد. اگر نیروهای بین المللی 10 فرد غیرنظامی را به صورت غیر ضروری بکشند، این یک فاجعه خواهد بود و اگر طالبان هزار نفر بیشتر از آنچه ضروری است بکشند، این یک فاجعه خواهد بود. آنها باید تمام تلاش خویش را بکنند، تمام آنچه را که مکلف به انجام آن هستند انجام دهند تا تلفات افراد ملکی پایان یابد. در مورد طالبان، من حاضر بودم با آنها صحبت کنم و بسیار هم مشتاق بودم تا با آنها ملاقات کنم.

اسوشیتد پرس: ممکن است در ارتباط با فعالیت سرویس های استخباراتی بین المللی که چگونه فعالیت می کنند، بیشتر توضیح دهید؟ ثانیاً، آیا شما به طور فیزیکی از دیدار با طالبان منع شدید و اگر این طور است توسط چه کسانی؟

گزارشگر خاص: متأسفانه نمی توانم چیز بیشتری بگویم. من به صورت فیزیکی منع نشدم. پیامی که دریافت کردم آشکار و واضح بود. در رابطه با سرویس های استخباراتی، من مدت زیادی اینجا نبودم تا بتوانم تحقیقات مفصلی را که هم شما و هم من مایل بودیم انجام شود اما من توانستم حقایق ضروری را که توصیف کردم جمع آوری کنم.

کلید: سوال من در مورد زمانی است که شما برای تهیه این گزارش صرف کردید و اینکه شما چقدر مطمئن هستید که پیشنهادات شما توسط همه طرفین پذیرفته خواهد شد؟

گزارشگر خاص: من وقت زیادی را صرف تهیه این گزارش صرف کردم. هزاران صفحه سند را مطالعه کردم و با وزیران عالی رتبه ای که از ایشان درخواست کرده بودم ملاقات کردم و با افراد عالی رتبه نظامی صحبت کردم و تعداد کمی از افراد هستند که من می خواستم ببینم ولی موفق نشدم. همانطور که در آغاز گفتم، تأثیر پیشنهادات من به شما بستگی دارد. به عبارت دیگر، من صلاحیتی ندارم، من فقط از توانایی ترغیب و تشویق برخوردارم. من به ملل متحد گزارشی ارائه خواهم داد و اگر پیشنهادات من مفید باشند، دولت، جامعه جهانی و جامعه مدنی اینها را خواهد پذیرفت و اگر مفید نباشند، آنها پاسخی را خواهند دریافت کرد که شایسته آنند، یعنی، نادیده گرفته خواهند شد. فکر می کنم این پیشنهادات مفید هستند.

اندیپندنت: شما طرز فکر حکومت و نیروهای نظامی بین المللی را از لحاظ در اولویت قرار دادن حقوق بشر و تلفات افراد ملکی و تلاش برای کاهش تلفات افراد ملکی چگونه ارزیابی مینمائید؟

گزارشگر خاص: چیزی مهمی که باید بخاطر داشت اینست که هیچ یک از این گروه ها نهاد واحد نمیباشند. فرض کنیم شما در مورد حکومت افغانستان صحبت مینمائید که متشکل از یک سلسله نظریات و برداشت های مختلف است. عده ای از مردم در داخل حکومت کاملاً از اهمیت حقوق بشر آگاه اند و دیگران تقریباً همیشه وقت مصروف سایر موضوعات چون امنیت و یا مسایل دیگر میباشند. من در بیانیه خود استدلال نموده ام که امنیت واقعی بدون توجه مناسب به ابعاد حقوق بشر وجود نخواهد داشت. و فکر میکنم چنین چیز به جامعه جهانی نیز صدق میکند. این مشخصاً برای افغانستان نبوده و چیزی جدید هم نیست. بعنوان یک استاد لکچر مختصری که ارائه خواهم کرد اینست که متأسفانه الی زمانیکه کوفی عنان سرمنشی ملل متحد گردید، سرمنشی های قبلی به این باور بودند که حقوق بشر صد راه مسایل واقعاً عمده قرار گرفته است. بناً وظیفه من اینست تا حکومت و جامعه جهانی را متقاعد سازم که در حقیقت حقوق بشر یک بخش مهم کاری را که میخواهند از لحاظ امنیت، انکشاف و سایر موضوعات انجام دهند است و آنها را در این راستا کمک مینماید.

آژانس خبری پژواک: سوال من ارتباط میگیرد به بازداشت یک تعداد اشخاص توسط نیروهای انتلاف برای مدت چهار یا پنج ماه. در گزارشتان شما به چنین چیزی اشاره نکرده اید. آیا این به خاطر این است که شما به چنین معلوماتی دسترسی نداشتید و یا اینکه به شما اجازه داده نشد تا در این مورد سوال کنید؟

گزارشگر خاص: متأسفم چون پاسخ من به سوال شما راضی کننده نخواهد بود. ماموریت من مرتبط بود با کشتارهای غیر قانونی بود که باید من در ارتباط به آن و ساختار دولت تحقیق مینمودم. ماموریت من به من اجازه نمیداد تا در مورد شکنجه، بازداشت و یا سایر مسائل مهم دیگر بررسی کنم.

ملاحظات اختتامیه: اول از همه می‌خواهم از یوناما به خاطر تسهیلات سفرم تشکر کنم. آنها مسئولیتی در قبال نظرات من ندارند. بسیار امیدوارم که این بیانیه اولیه و گزارش نهایی که تهیه آن چند ماه دیگر را دربر خواهد گرفت تا از پروسه‌های ملل متحد، دولت افغانستان و غیره بگذرد تأثیر مثبتی داشته باشد.